



**USAID**  
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

#USAID\_  
Взаємодія



TRANSPARENCY  
INTERNATIONAL  
UKRAINE

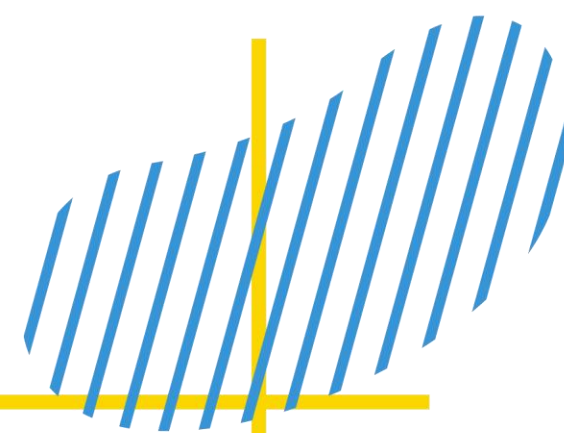


# Як відбудувувати Україну

## опитування громадян та представників бізнесу



# МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ



# Методологія



Перша хвиля дослідження

24 березня – 7 квітня 2023 року

Два компоненти дослідження



Опитування населення



Опитування підприємств

Специфікація кожного компоненту дослідження

Національне репрезентативне опитування дорослого населення України, включно з ВПО

Національне репрезентативне опитування бізнесу

Телефонні інтерв'ю (CATI)

Телефонні інтерв'ю (CATI)

**405 інтерв'ю, з них:**

ФОП: 100\* інтерв'ю

Мікро бізнес: 100\* інтерв'ю

Малий бізнес: 100\* інтерв'ю

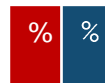
Середній і великий бізнес: 70\* інтерв'ю

Релоковані підприємства: 35\* інтерв'ю

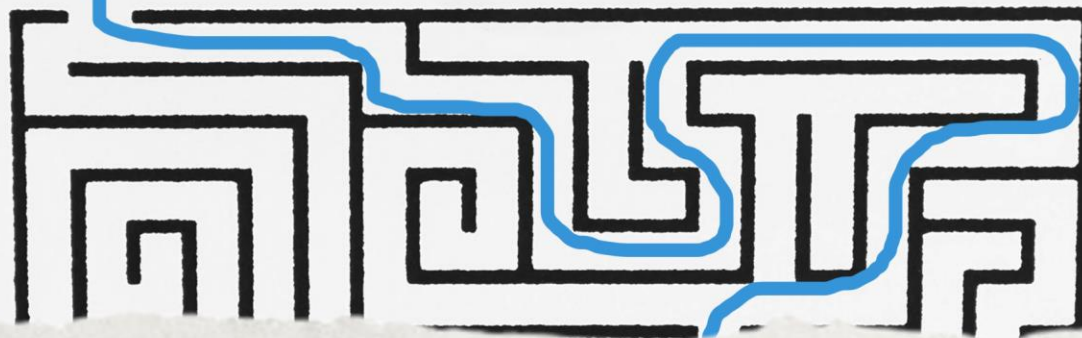
**1012\* інтерв'ю, з них 201 ВПО**

*\*Кількість опитаних всюди, де не зазначено інше*

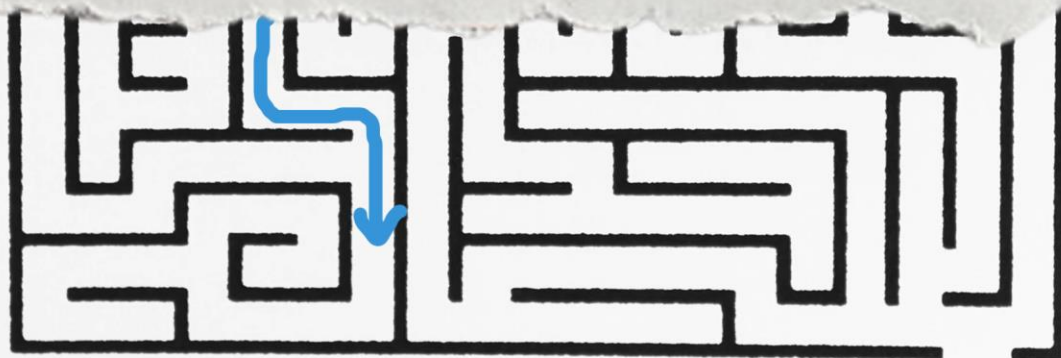
Особливі позначки



Статистично значуще більше / менше, ніж в цілому по вибірці. Довірчий інтервал (95%)



**Основні  
проблеми України**





# [Населення] Оцінка серйозності проблем



■ Дуже серйозна    ■ Скоріше серйозна    ■ Скоріше не серйозна    ■ Зовсім не серйозна    ■ Відмова / важко сказати



N=1012

# [Бізнес] Оцінка серйозності проблем



N=370

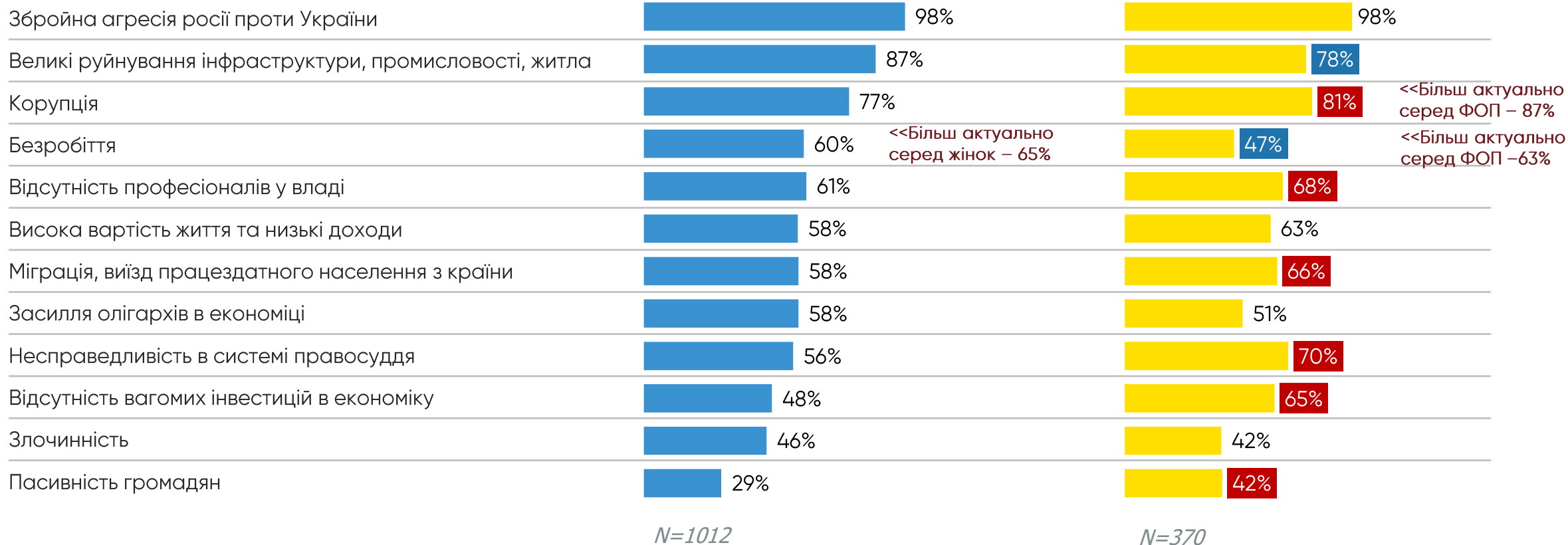
# Основні проблеми України



 Дуже серйозна проблема

## Населення

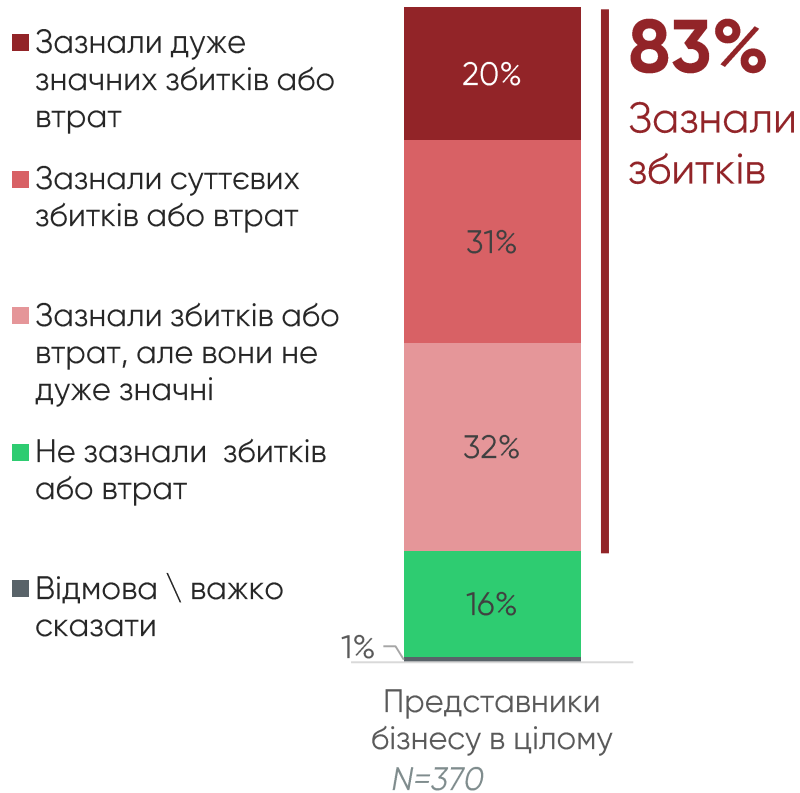
## Бізнес



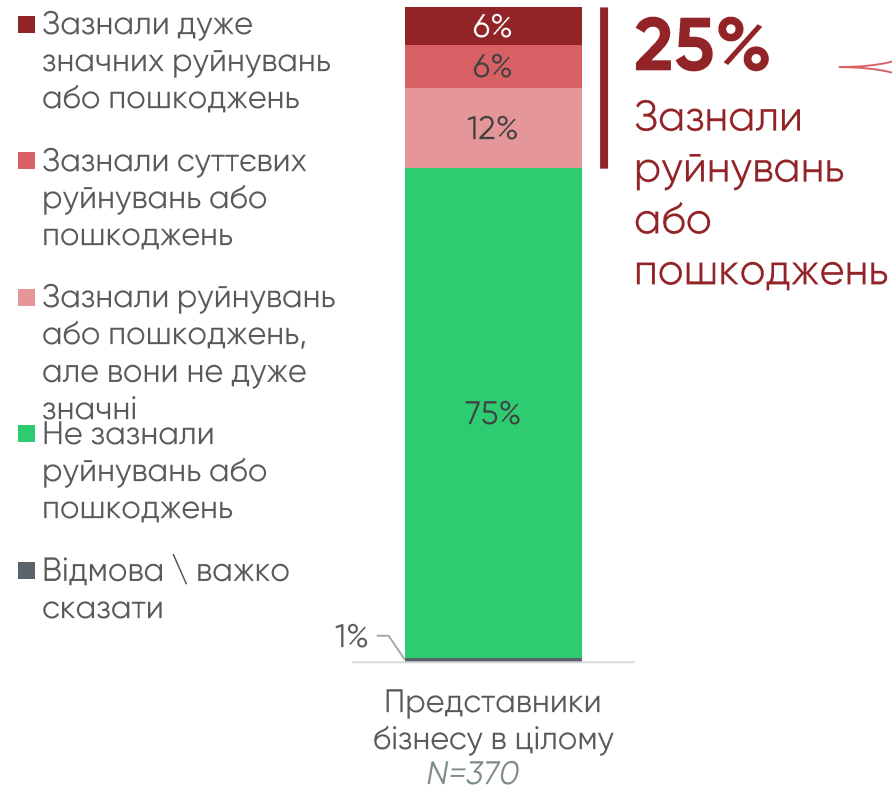
# [Бізнес] Збитки та відшкодування



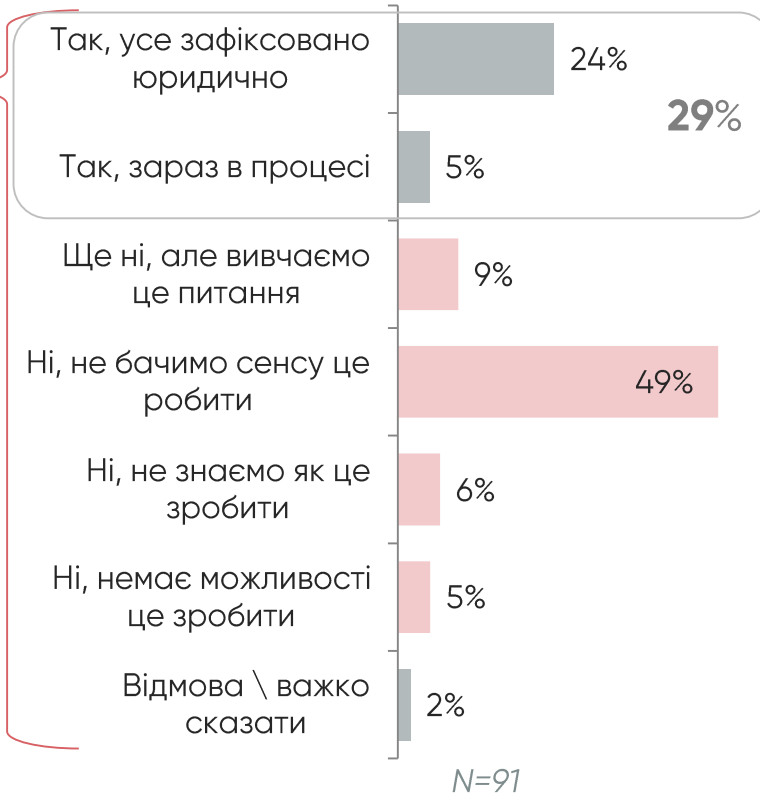
## Збитки та втрати



## Руйнування та пошкодження



## Подача заяв на відшкодування



B2. Чи зазнав ваш бізнес руйнувань або пошкоджень потужностей внаслідок широкомасштабного вторгнення? B3. Чи зазнав ваш бізнес збитків або втрат внаслідок широкомасштабного вторгнення? B4. Чи ви фіксували руйнування або пошкодження юридично?




# [Бізнес] Складнощі бізнесу



N=370

B5. Які ще складнощі має наразі Ваша компанія? (виберіть три найбільші складнощі)  
Дані менше 2% не відображені





**Загальні очікування  
щодо відбудови**



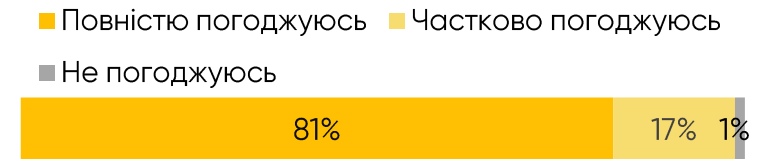
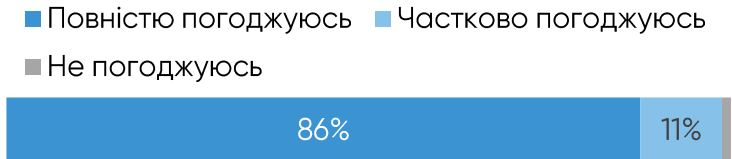
# Загальний підхід до відбудови



## Населення

## Представники бізнесу

До початку робіт з відбудови мають бути розроблені та зафіксовані в нормативних документах стратегічні плани відбудови



Проводити всі роботи з застосуванням прозорості, відкритої системи здійснення закупівель (наприклад, Prozorro)



Ми маємо брати за зразки найкращі світові практики і стандарти, навіть якщо це потребуватиме більше ресурсів – часу та грошей



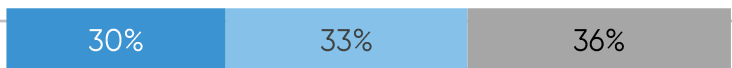
Амбітні плани щодо відбудови «краще ніж було» мають ризик не відбутися, тому варто хоча б відбудуватися до довоєнного рівня



Має сенс уже розпочинати відбудову в тих регіонах, де немає активних воєнних дій



Немає сенсу щось планувати, поки не закінчена війна



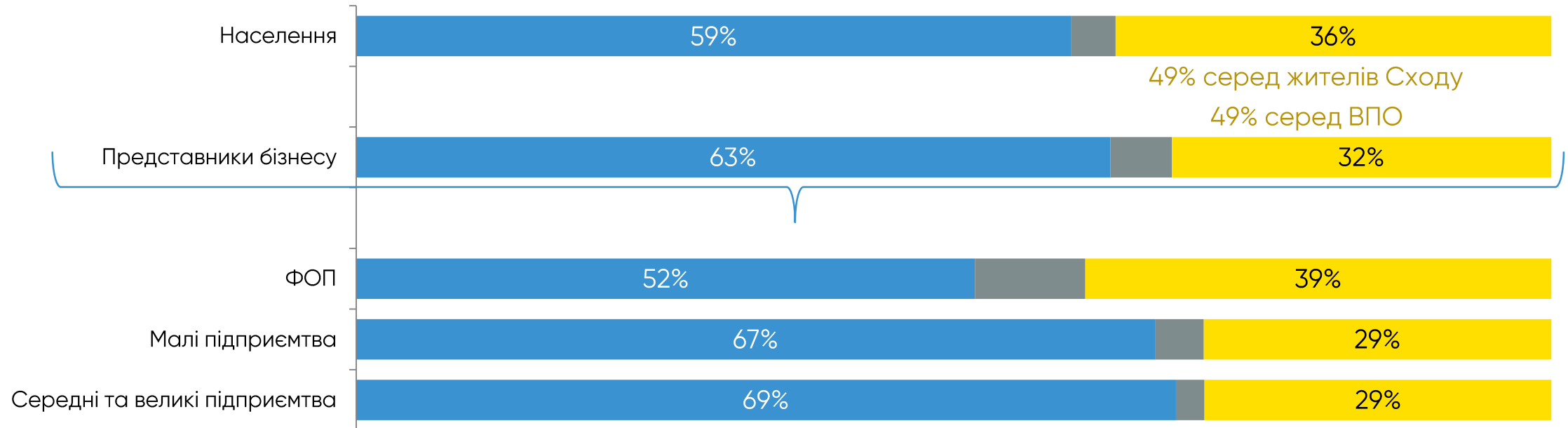
# Підходи до відбудови. Житло



Людам, які втратили житло, треба будувати будинки уже зараз



Будувати капітальне житло треба уже після перемоги





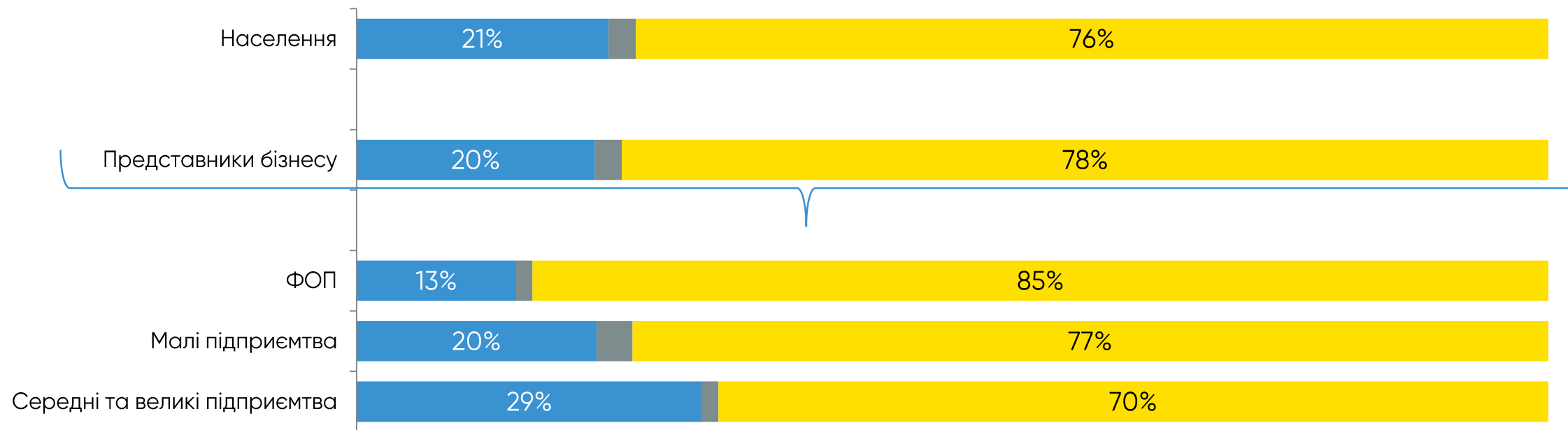
# Підходи до відбудови. Децентралізація



Україна має відновлюватися за єдиним планом, централізовано



Кожна постраждала громада має власну специфіку, тож плани мають бути окремі для кожного міста



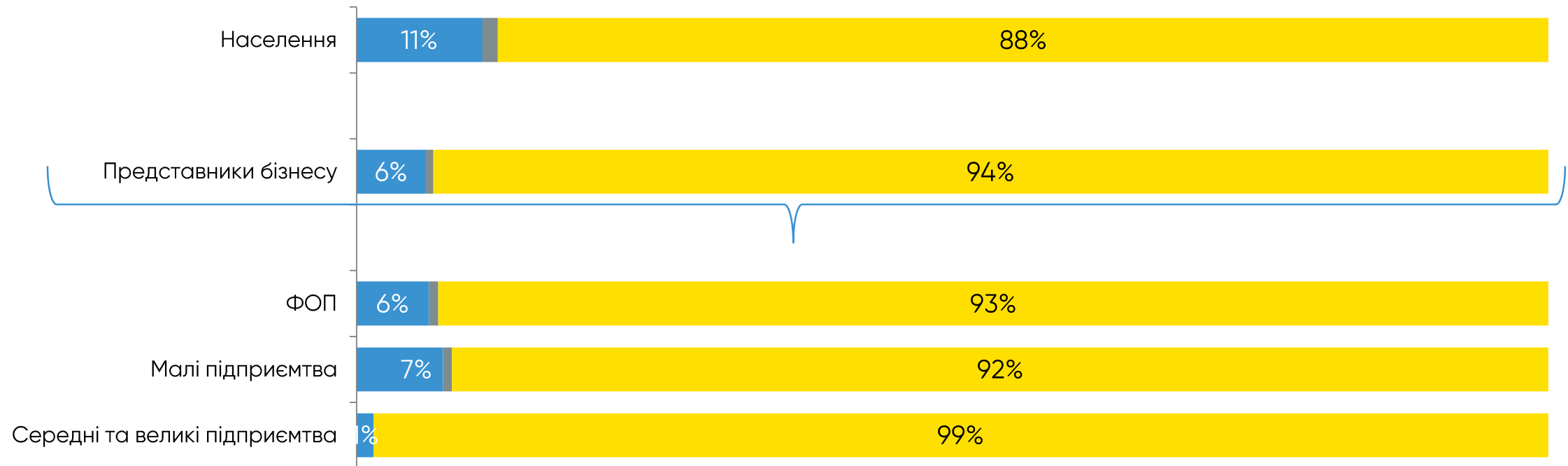
# Підходи до відбудови. Планування



Плани відбудови не мають жодної користі у відриві від моделювання ходу воєнних дій



Україна має готувати плани і стратегії відбудови уже зараз, щоб не гаяти час після перемоги



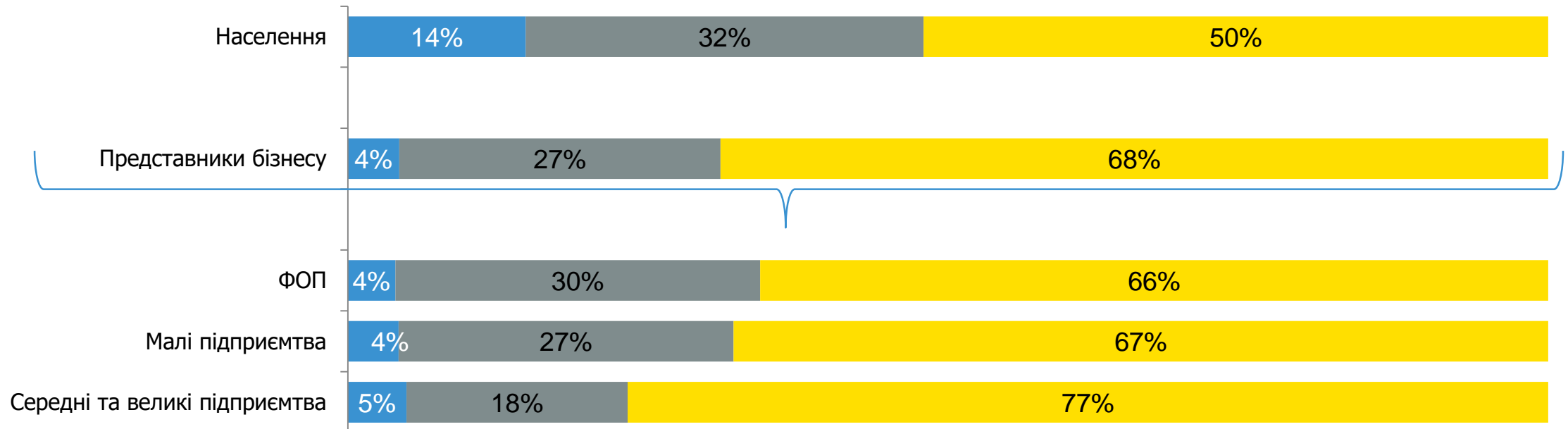
# Підходи до відбудови. Розподіл коштів



Всі кошти мають спрямовуватися в бюджет України і розподілятися централізовано

Має бути реалізовано «середній» сценарій, коли частина коштів надходить в бюджет, а частина – на фінансування конкретних проєктів

Кошти мають надходити безпосередньо на кожний проєкт напряму



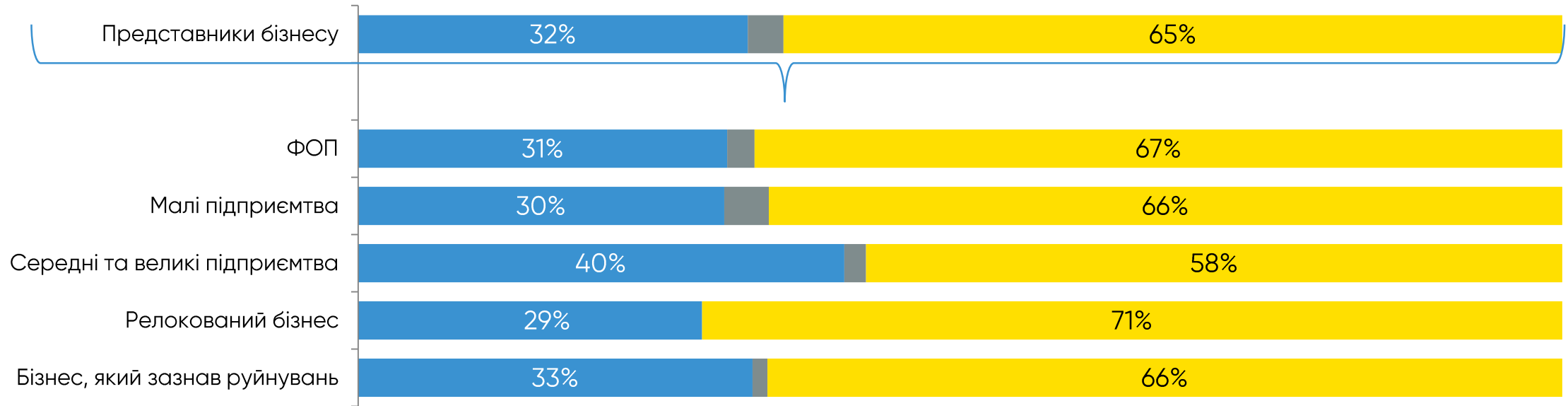
Q17. Для реалізації проєктів відбудови планується залучати кошти донорів та іноземних партнерів. Яким чином, на вашу думку, має відбуватися розподіл цих коштів



Бізнес має оцінити свої перспективи, скласти стратегію, і тоді уже вирішувати, які потужності варто відновлювати і яким чином їх модернізувати



Бізнесу, який постраждав, треба якнайшвидше відновити діяльність, а модернізація – це задача, яка на порядку денному завжди, безвідносно пошкоджень

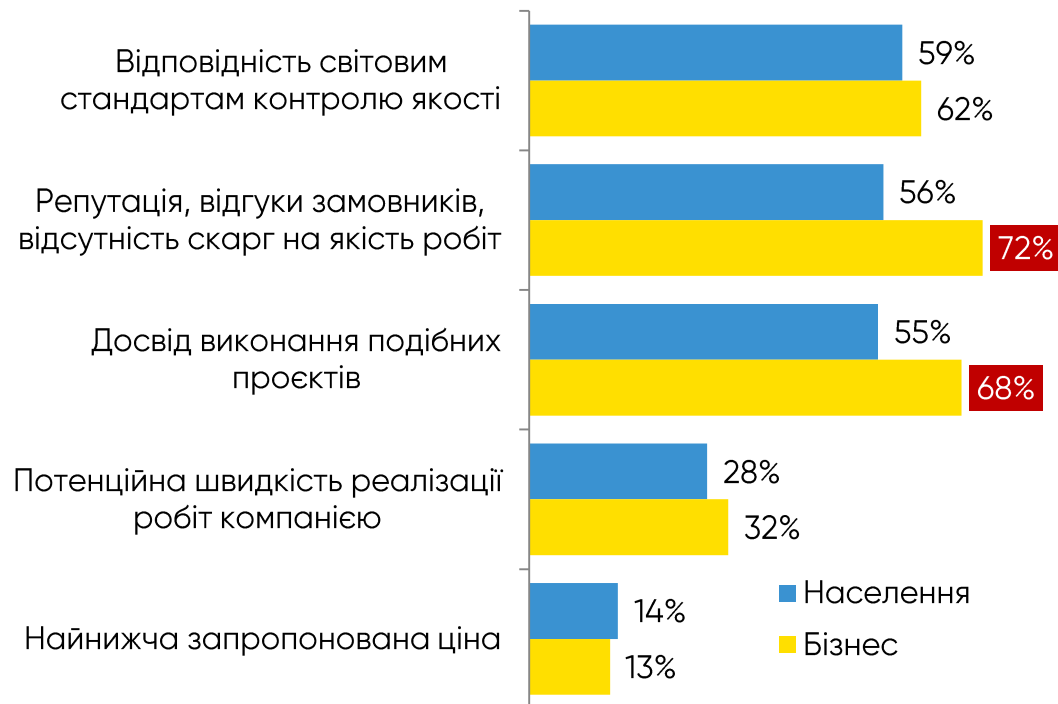




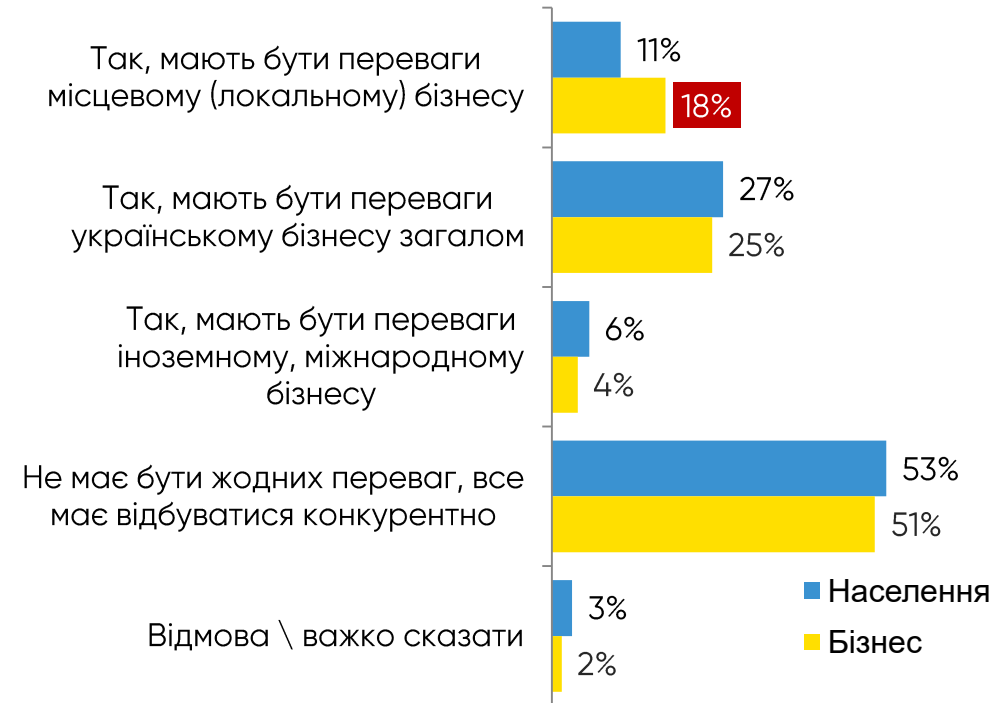
# Підходи до вибору виконавців робіт



## Критерії вибору виконавців



## Пріоритетність місцевим підприємцям

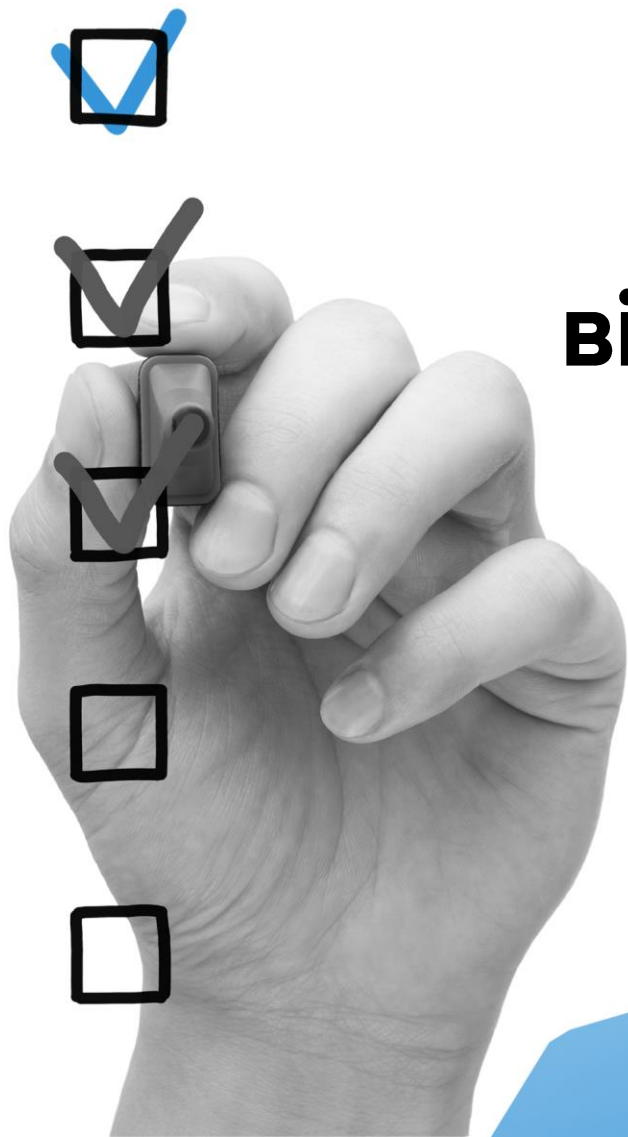


Q18. Які фактори треба брати до уваги при виборі виконавців робіт з відбудови? Q19. Під час тендеру виконавців робіт з відбудови чи має враховуватись ступінь локалізації бізнесу, тобто надаватись додаткові переваги компаніям залежно від їхньої локалізації? Значущих відмінностей між ФОП, малим, середнім та великим бізнесом не спостерігається

Населення N=1012  
Бізнес N=370



# Пріоритетність сфер відбудови та тривалість



# [Населення] Черговість сфер відбудови

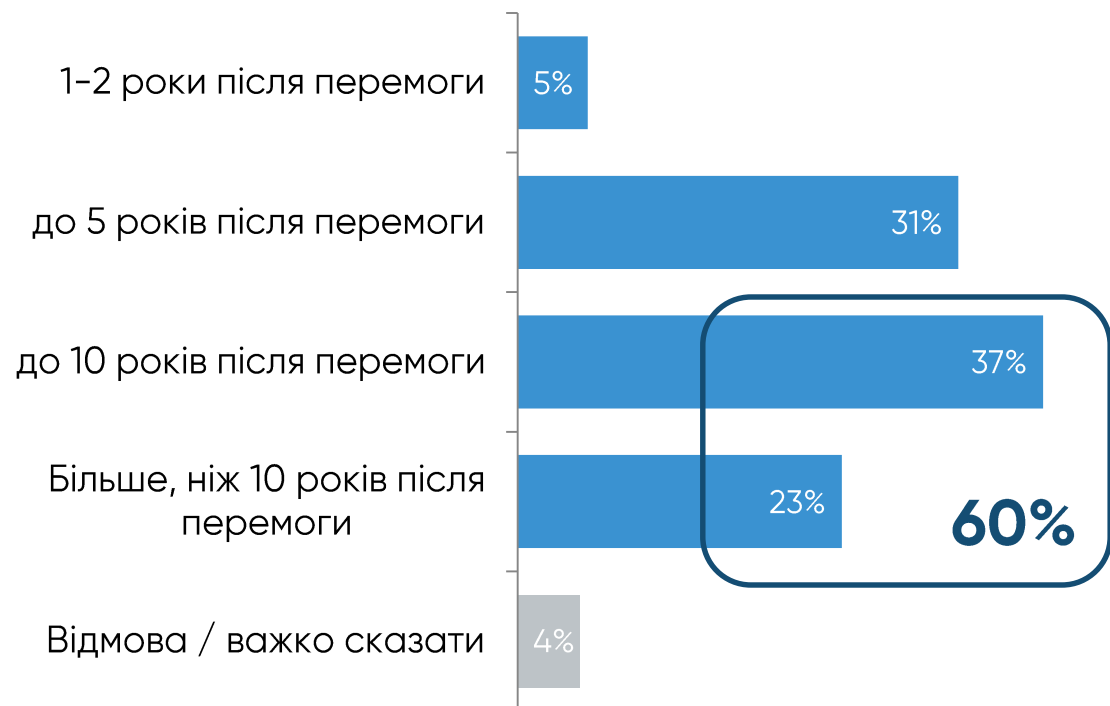


Q7. Я зачитаю сфери, в яких має здійснюватися відбудова, а ви скажіть, в якій сфері треба робити негайні кроки з відбудови уже зараз? Що має відбудовуватися у другу, а що – у третю чергу?

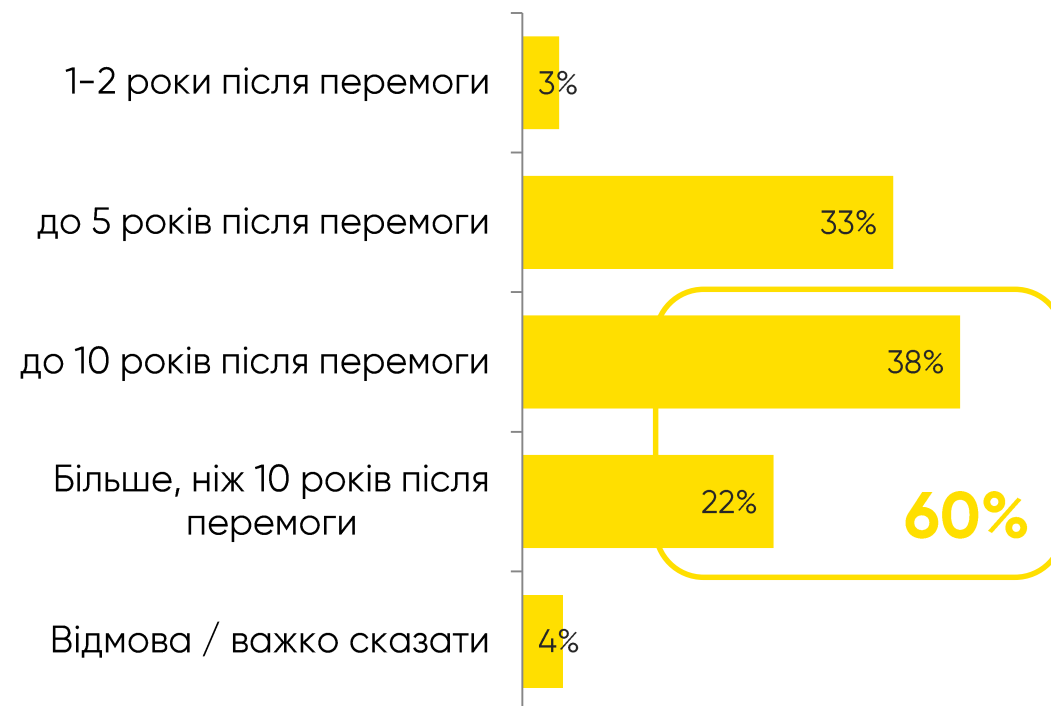
# Очікувана тривалість робіт з відбудови



## Населення



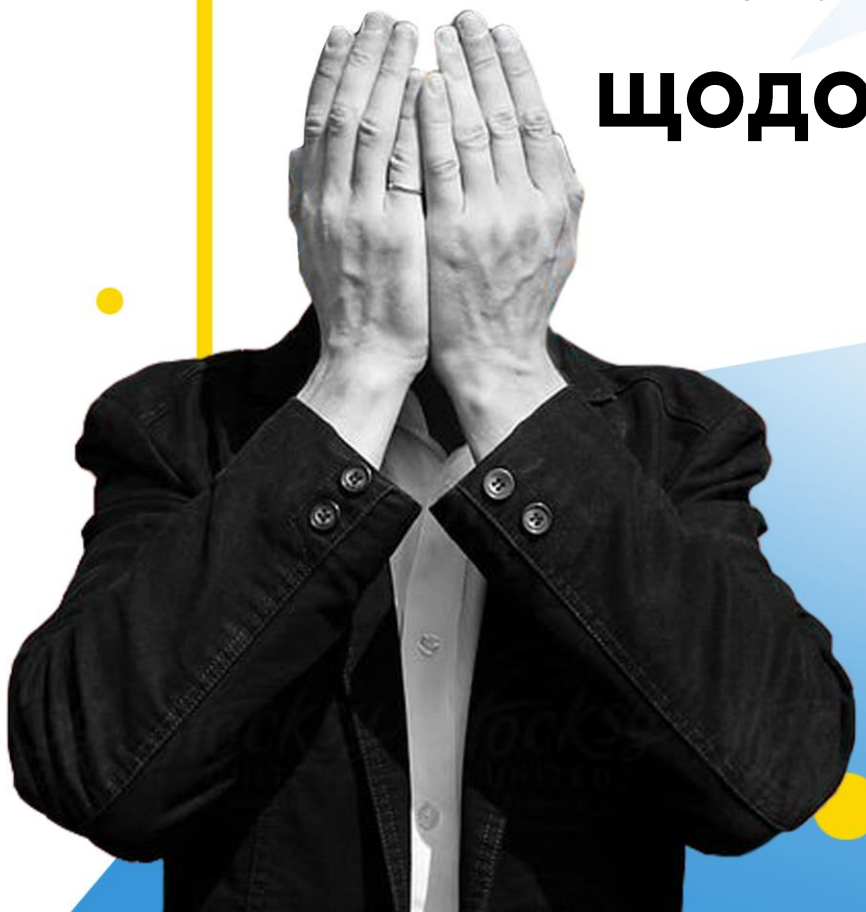
## Бізнес



Населення N=1012  
Бізнес N=370




# Основні побаювання щодо процесів відбудови



# Важливість відкритості інформації



 Дуже важливо



Населення N=1012  
Бізнес N=370



# [Населення] Побоювання



# [Бізнес] Побоювання

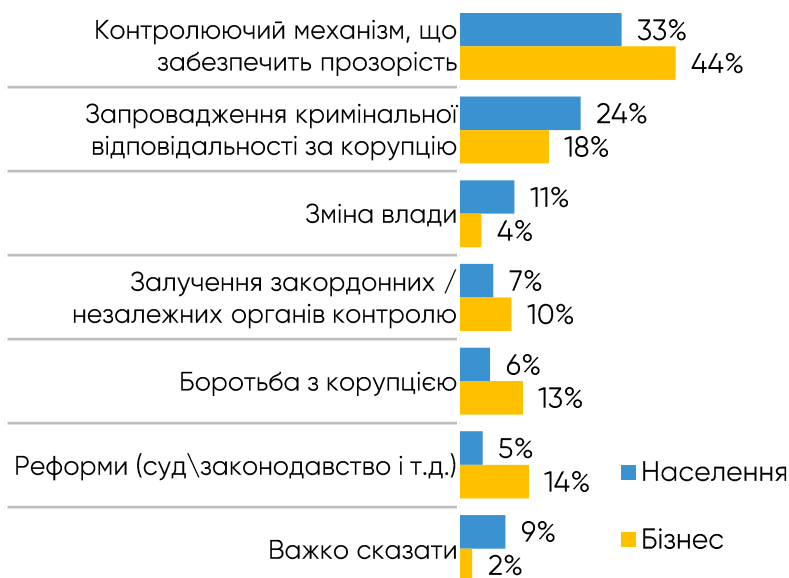


# Заходи нівелювання загроз



## Повернення корупційних схем відмивання коштів на великих проєктах

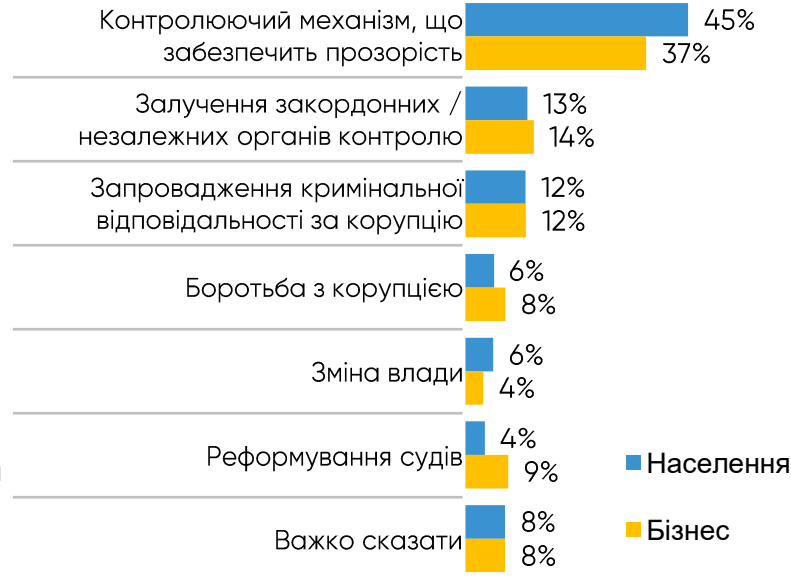
Непокоїть 73% населення та 80% представників бізнесу



N=313 / 107

## Відсутність контролю, в результаті – розкрадання коштів

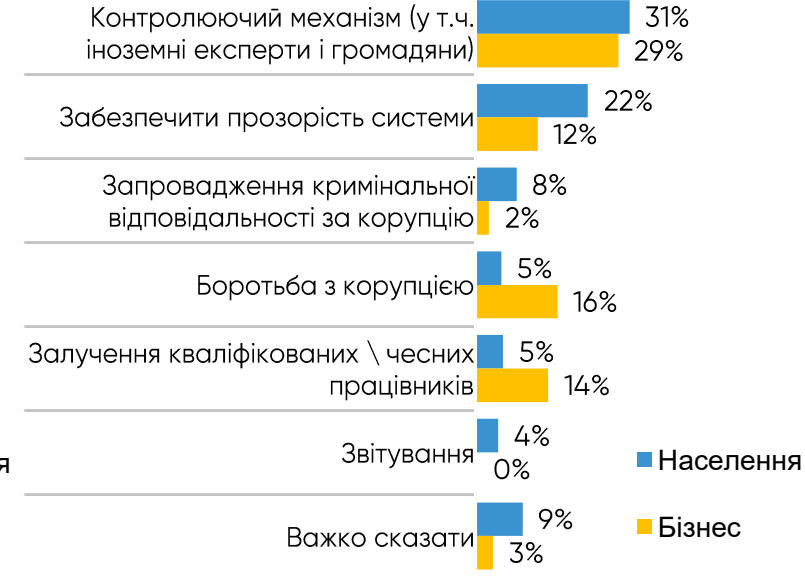
Непокоїть 68% населення та 73% представників бізнесу



N=287 / 98

## Відсутність чіткості і прозорості планів відбудови і стану їх виконання

Непокоїть 41% населення та 51% представників бізнесу

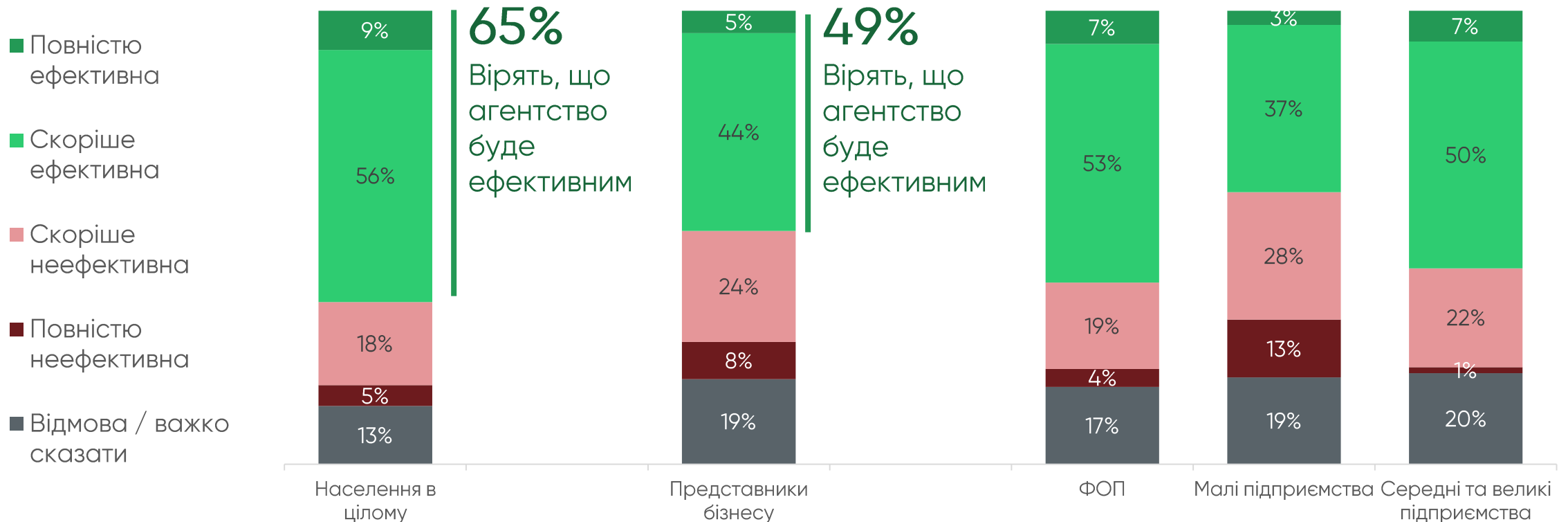


N=133 / 41

# [Населення] Оцінка поширеності корупції та рівень довіри



# Очікування ефективності Державного агентства відновлення



Q16.В середині січня було створено Державне агентство відновлення та розвитку інфраструктури України, яке буде відповідати за реалізацію проєктів відбудови країни. На Вашу думку, наскільки ця структура буде ефективна?



# Відповідальність інституцій за різні етапи відбудови



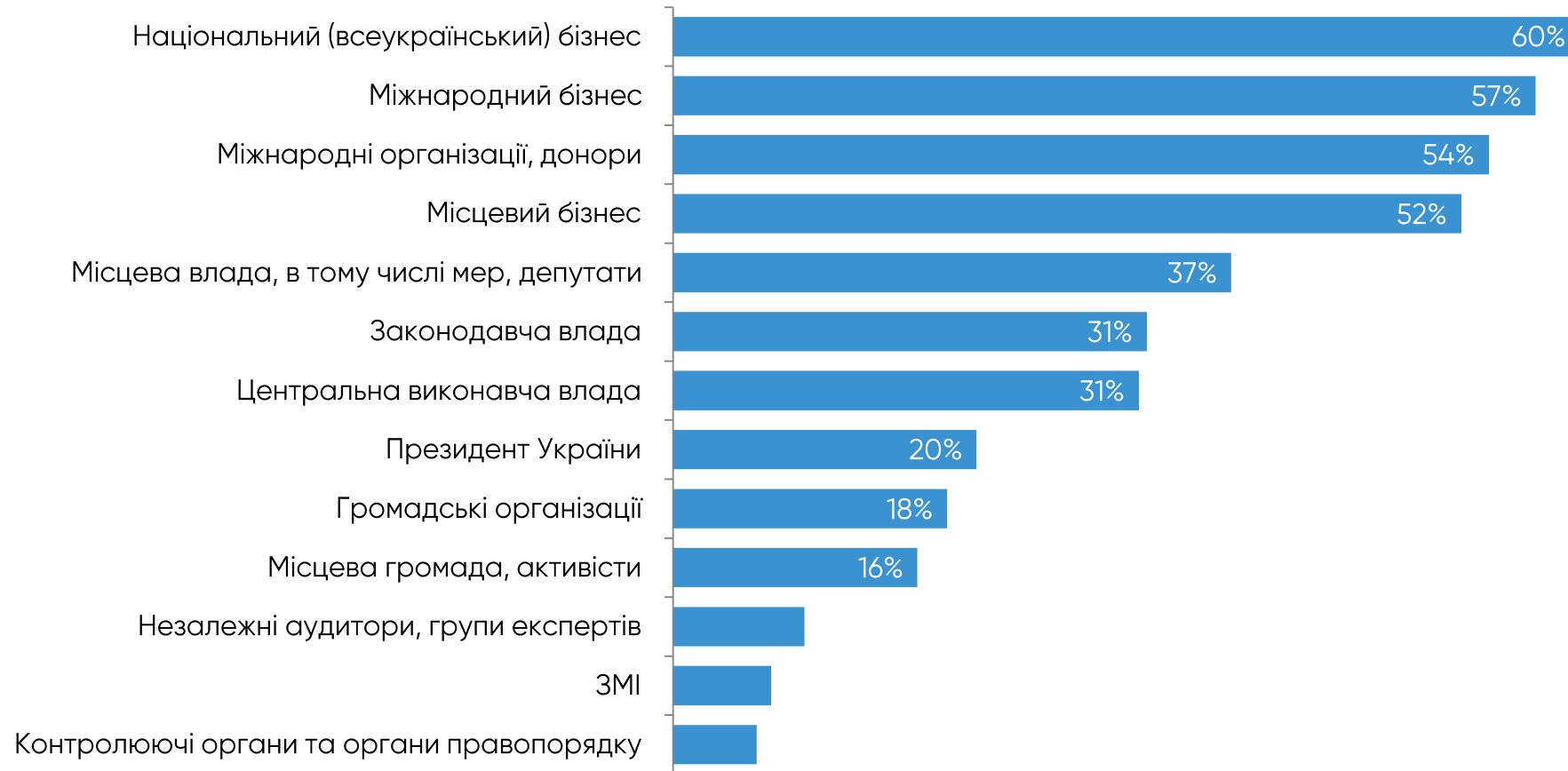


# [Населення] Які інституції мають залучати фінансування?



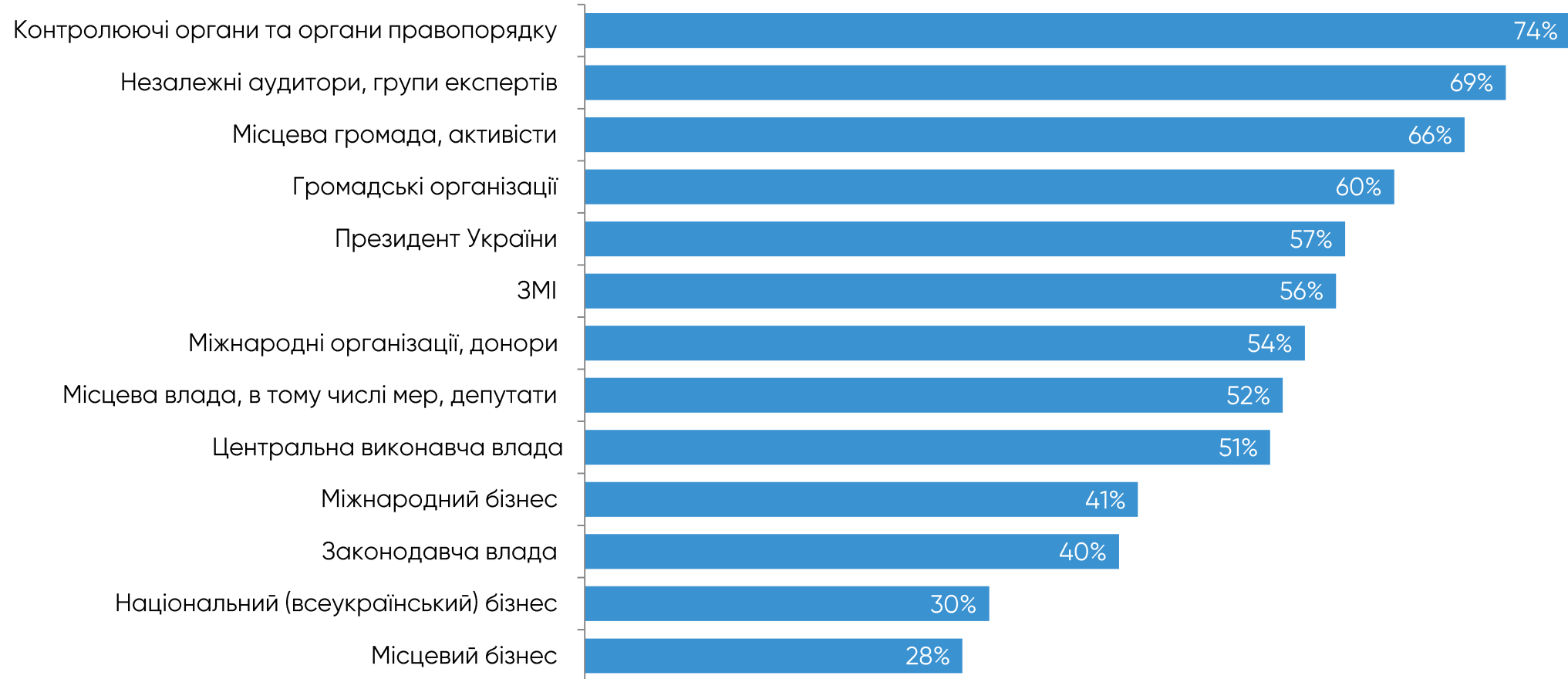
Q12.В процесі відбудови треба залучати фінансування, здійснювати фінансування, контролювати витрати, ставити задачі і приймати роботу. Я зачитаю список інституцій, а ви скажіть щодо кожної, на вашу думку, чи має вона залучати фінансування? Одна інституція може виконувати кілька задач або не виконувати жодну.

# [Населення] Які інституції мають фінансувати відбудову?



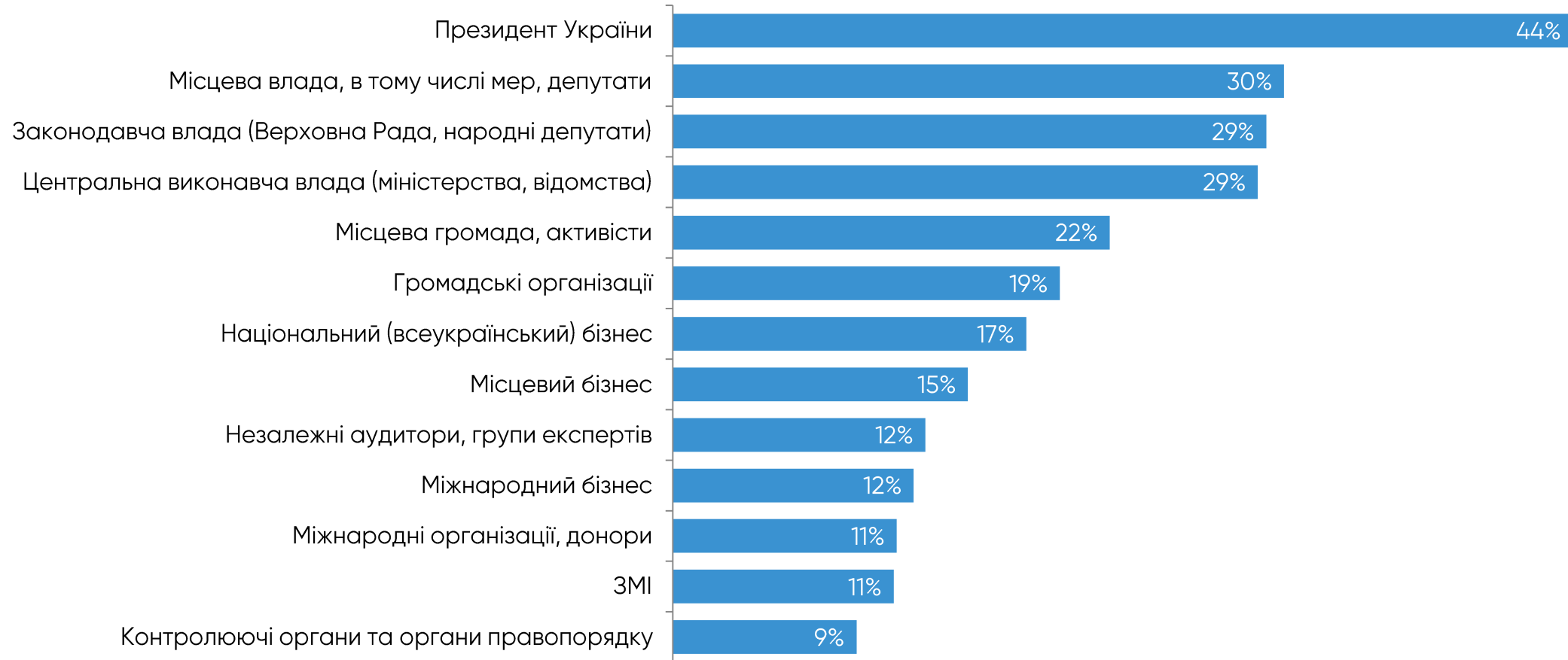
Q12.В процесі відбудови треба залучати фінансування, здійснювати фінансування, контролювати витрати, ставити задачі і приймати роботу. Я зачитаю список інституцій, а ви скажіть щодо кожної, на вашу думку, чи має .. фінансувати проекти? Одна інституція може виконувати кілька задач або не виконувати жодну.

# [Населення] Які інституції мають контролювати витрати?



Q12. В процесі відбудови треба залучати фінансування, здійснювати фінансування, контролювати витрати, ставити задачі і приймати роботу. Я зачитаю список інституцій, а ви скажіть щодо кожної, на вашу думку, чи має вона.. контролювати витрати? .. ставити задачі? Одна інституція може виконувати кілька задач або не виконувати жодну.

# [Населення] Які інституції мають ставити задачі?



Q12. В процесі відбудови треба залучати фінансування, здійснювати фінансування, контролювати витрати, ставити задачі і приймати роботу. Я зачитаю список інституцій, а ви скажіть щодо кожної, на вашу думку, чи має вона... ставити задачі? Одна інституція може виконувати кілька задач або не виконувати жодну.

# [Населення] Які інституції мають відповідати за кінцевий результат?

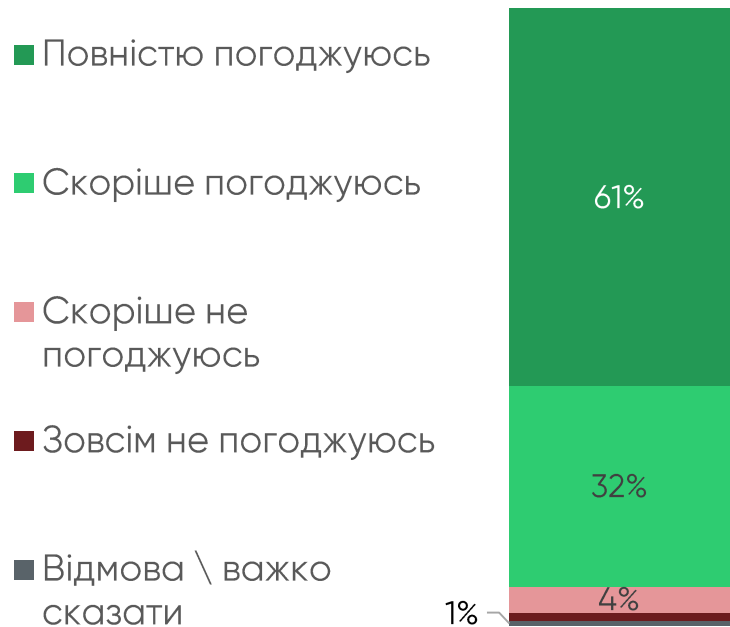


Q12.В процесі відбудови треба залучати фінансування, здійснювати фінансування, контролювати витрати, ставити задачі і **приймати роботу**. Я зачитаю список інституцій, а ви скажіть щодо кожної, на вашу думку, чи має вона ... **відповідати за кінцевий результат**? Одна інституція може виконувати кілька задач або не виконувати жодну.

# Консультації з громадськістю та бізнесом

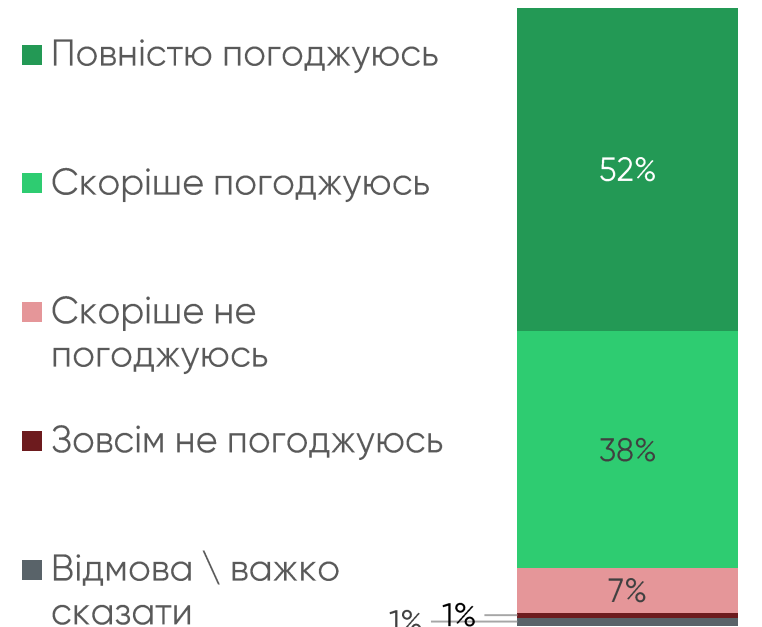


## Населення



**94%**  
Вважають важливою роль громадських слухань

## Бізнес



**91%**  
Вважають важливим консультації з бізнесом

Населення N=1012  
Бізнес N=370

Q22. Наскільки ви поділяєте чи не поділяєте думку, що при плануванні великих проектів важливою є роль громадського суспільства/консультації з бізнесом. Значущих відмінностей між ФОП, малим, середнім та великим бізнесом не спостерігається





# Підсумки дослідження



# Підсумки дослідження



Головними проблемами, на думку українців, є не лише війна та спричинені нею руйнування, а й корупція.

**Саме корупція є основним побоюванням, щодо майбутньої відбудови.**

Особливо гостро проблему корупції сприймають представники бізнесу (особливо ФОП – ймовірно вони частіше стикаються з її проявами).

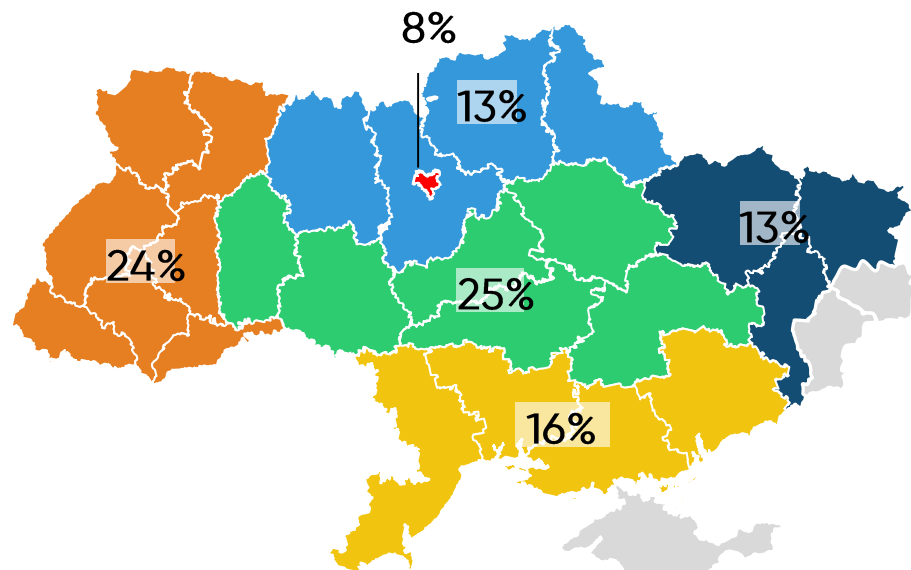
- **Щодо основних принципів майбутньої відбудови усі опитані аудиторії у переважній більшості голосів погоджуються з такими міркуваннями:**
  - Кожна постраждала громада має власну специфіку, тож плани мають бути окремі для кожної громади (відповідно, бюджети також мають спрямовуватися кожній громаді напряду, а не розподілятися за посередництвом держави)
  - Україна має готувати плани і стратегії відбудови уже зараз, щоб не гаяти час після перемоги
  - Всі процеси і етапи відбудови мають відбуватися максимально прозоро
  
- **Щодо нагальних потреб (житло для населення і початок роботи для бізнесу) більшість респондентів схиляється до того, що зволікати не варто:**
  - Бізнесу, який постраждав, треба якнайшвидше відновити діяльність (і модернізуватися «на ходу»)
  - Людям, які втратили житло, треба будувати будинки уже зараз (а не чекати перемоги для капітального будівництва)
  
- **Загалом респонденти підтримують ідею «відбудувати краще, ніж було»,** утім, значна частина населення схиляється до думки, що «немає сенсу щось планувати, поки не закінчена війна» та «амбітні плани щодо відбудови «краще ніж було» мають ризик не відбутися, тому варто хоча б відбудуватися до довоєнного рівня».
  
- **Серед першочергових задач відбудови населення частіше називає відновлення критичної інфраструктури і комунікацій, побудову житла і розмінування територій.**



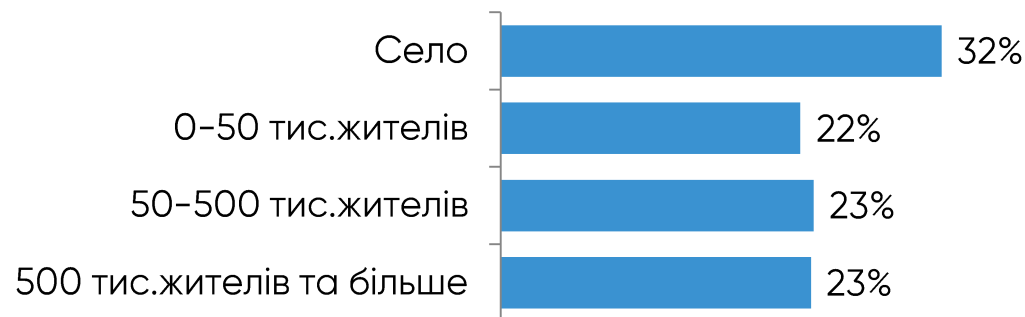
# Профіль респондентів



# [Населення] Регіони (до 24.02.22) та розмір н.п.



Розмір населеного пункту



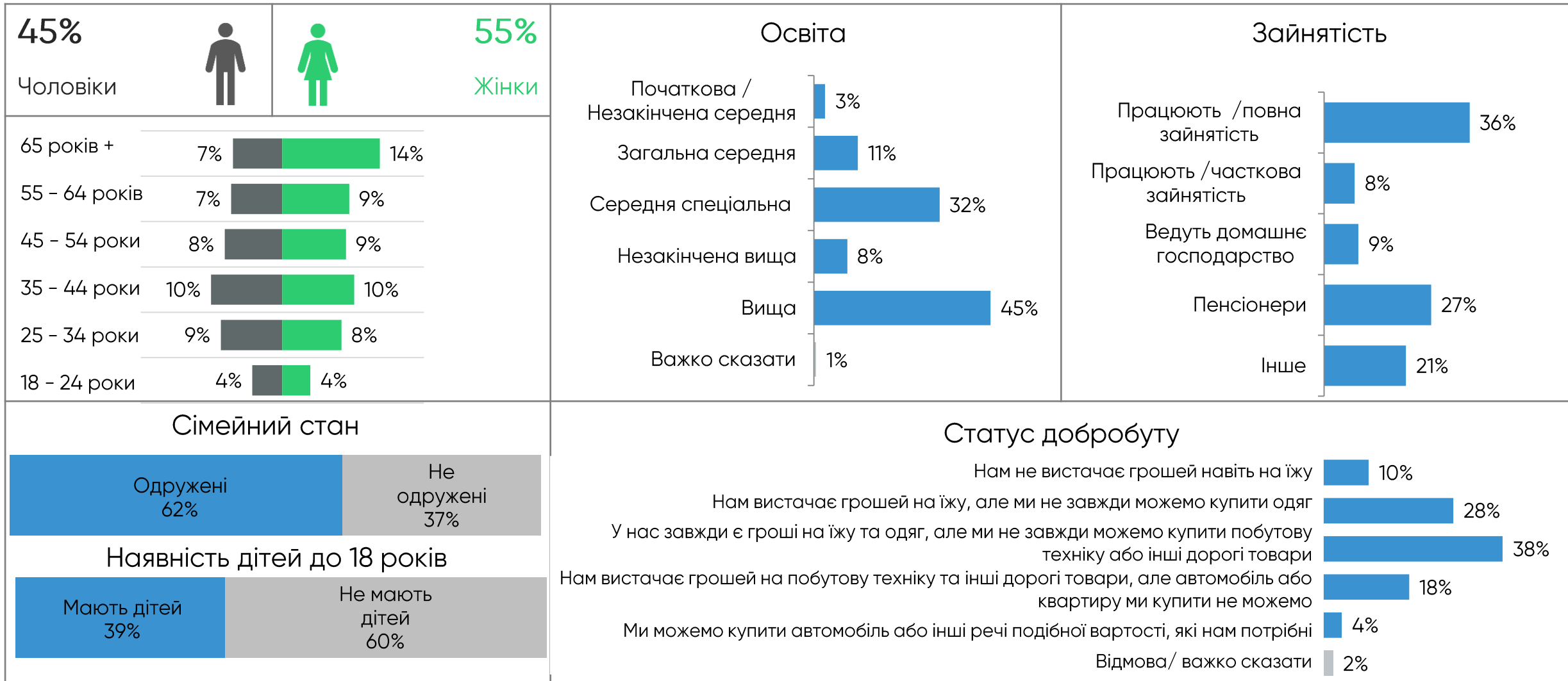
Регіон	Область
Київ (8%)	м. Київ
Північ (13%)	Житомирська, Київська, Сумська, Чернігівська
Захід (24%)	Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька
Центр (25%)	Вінницька, Дніпропетровська, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська
Південь (16%)	Запорізька, Миколаївська, Одеська, Херсонська
Схід (13%)	Донецька, Луганська, Харківська

Статус ВПО

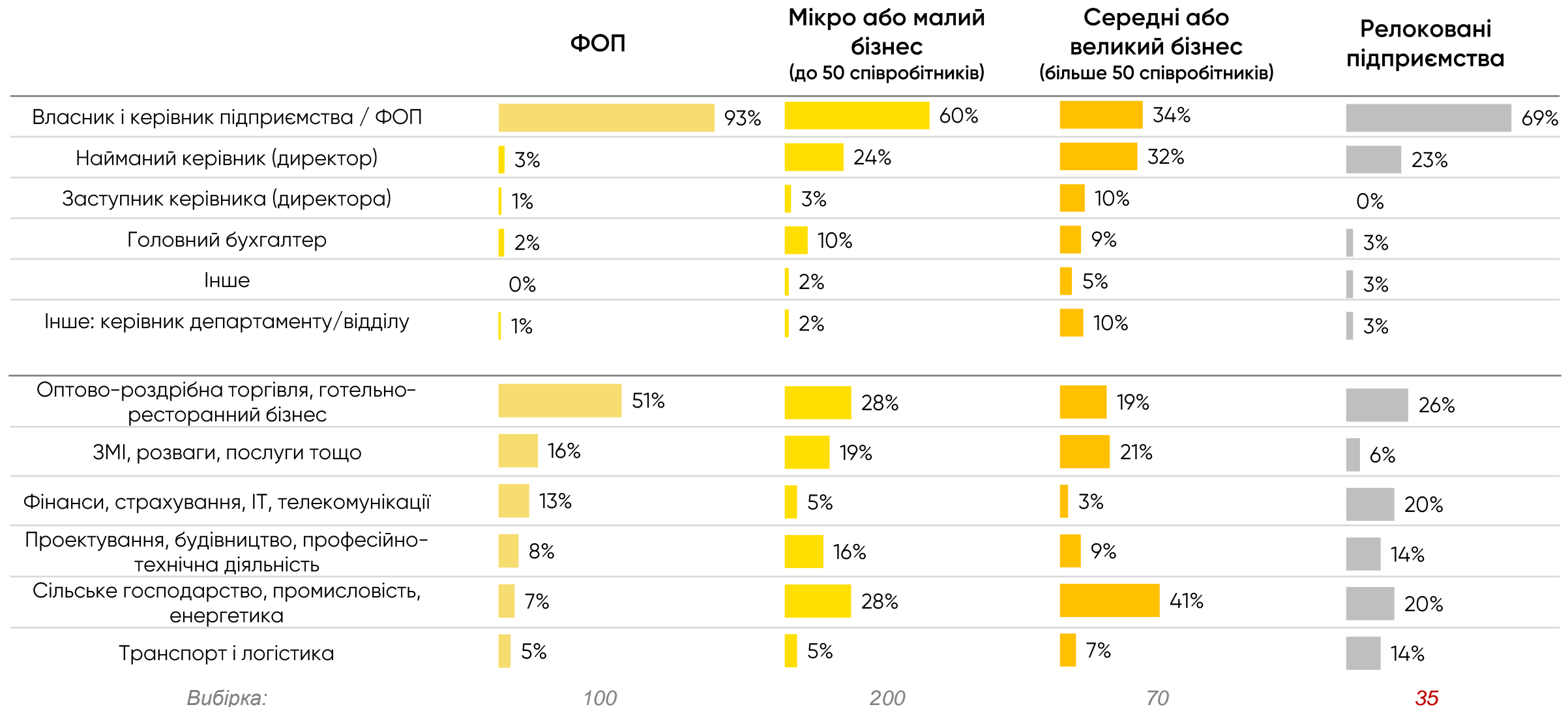


13% ВПО, які повернулись:  
4% з-за кордону, 9% з інших областей України

# [Населення] Демографічний профіль респондентів



# [Бізнес] Посада респондента та сектор діяльності

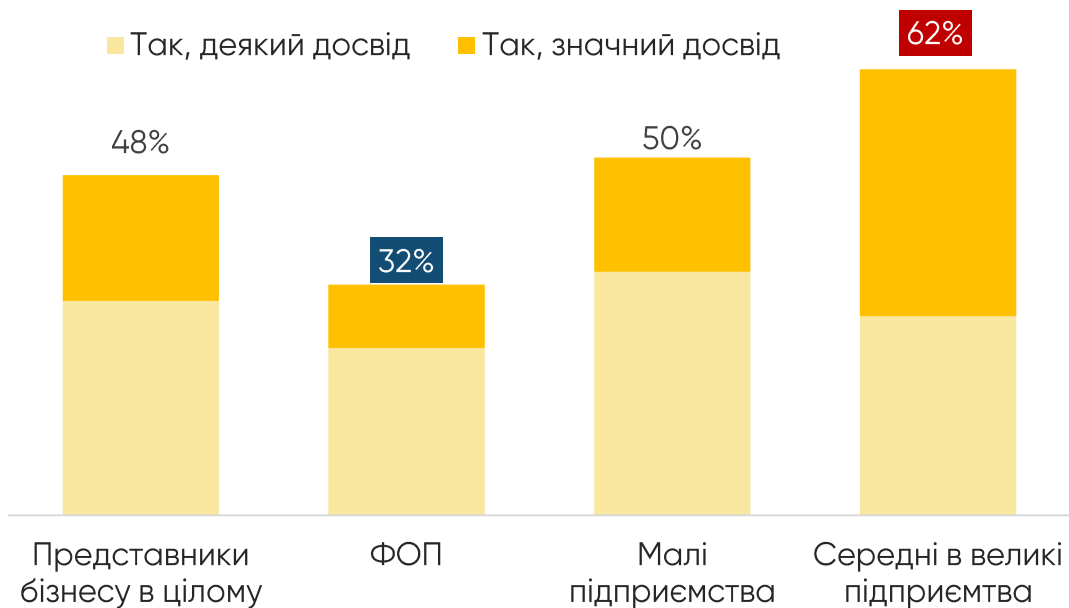


# [Бізнес] Участь в закупівлях на платформі Прозоро

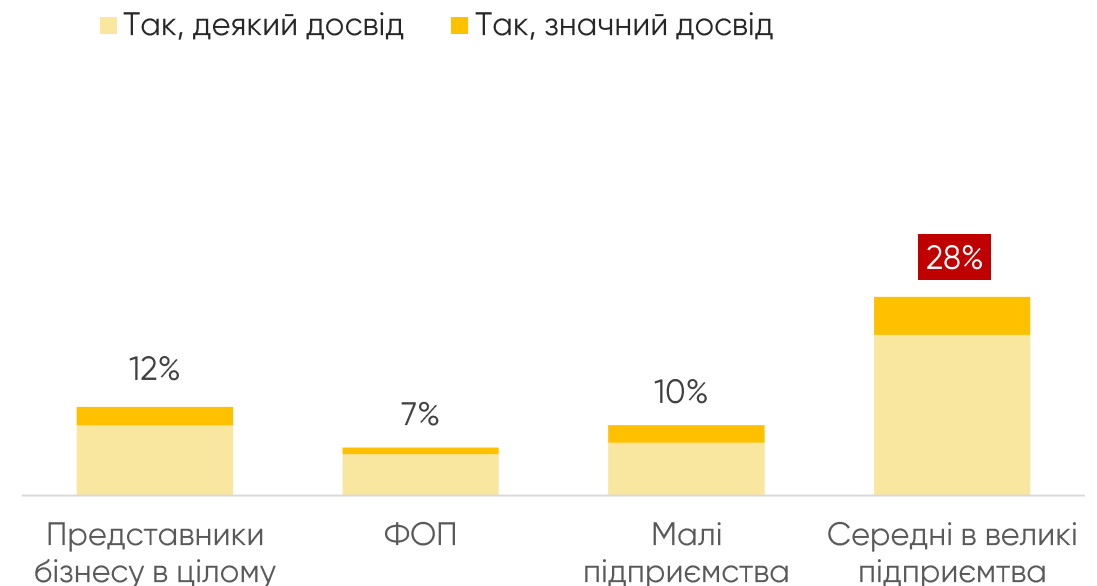


48% представників бізнесу мають досвід участі в закупівлях на платформі Прозоро. Платформа Прозоро більш популярна серед представників середнього та великого бізнесу, серед яких 62% мають досвід у закупівлях. Державне або комунальне майно купували чи орендували на платформі Прозоро. Продажі 12% підприємців. Серед представників середнього та великого бізнесу – 28%.

## Досвід участі в публічних закупівлях



## Досвід участі в купівлі чи оренді держаного або комунального майна







#USAID\_  
Взаємодія



## Контакти



04053, Київ,  
вул. Січових Стрільців, 37-41



+38 (044) 360 52 42



office@ti-ukraine.org



www.ti-ukraine.org



TransparencyInternationalUkraine



@transparencyukraine



twitter.com/TransparencyUA



twitter.com/TI\_Ukraine\_eng